

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 61. ANUL XVII.

Sabiu, in 3/15 Augustu 1869.

Telegrafulu este de doua ori pe septimana: joi'a si Duminec'a. — Pronumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretiulu pronumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 po 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratiile se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Vedemu ca a strabatutu in publicu unele informatiuni despre deslegarea afaceri de controversa intre parochianii romani si greci dela biseric'a gr. or. dela Sant'a Treime din cetatea Brasiovlui. Pre catu avemu si noi informatiuni despre deslegarea acest'a, deocamdata credemu a pute afirmá, ca lucrulu acest'a nu a petrusu in publicu, in tota genuinitatea sea. Acést'a era si preste putintia pentru ca ordinatiunea respectiva inca nu e publicata. La tempulu seu ne vomu adoperá asiá dara, pentru delaturarea ori-cárei cuprinderi necorespondentorie a ordinatiunei a o pune sub ochii cetitorilor.

Unu resunetu la cartea rosia in delegatiune.

Cartea rosia in delegatiunile ambeloru parti ale imperiului au deschisu cale unor cuventári cari porta germenulu de eveneminte mari. Politic'a interna si esterna a monarchiei si are partea sea depusa in atinsele cuventári.

In fati'a unei atari impregiurári ne punemu intrebarea, ca ore cuprindem noi, si deca vomu cuprinde, o vomu cuprinde bine situatiunea in care ne aflamu?

In o dare de sema a situatiunei de pre la inceputulu anului 1867, ne straduiramu a infatisia publiculu cetitoriu periculu possibli in venitoriu. Se intielege ca noi de atunci amu statoritu, ca delaturarea periculuilor nu aterna numai si numai dela noi.

Astadi vedemu in tote partile o miscare. Europ'a se pare a fi decisa a face pre tote punctele unu pasu inainte. Ceea ce nu vedemu inca este, ca elementele cari au sa compuna viitorulu inca nu sunt grupate de asiá, ca sa garanteze unu ecilibru si cu acést'a o sigurantia pentru tote nationalitatile de viatia din continentulu nostru. Cu deosebire putem dice acést'a despre partea din resaritul de media di alu Europei.

Impregiurarea acést'a de vaieratu se esplica pre usioru deca omulu cauta asupr'a insusiriloru nationalitatiloru.

Sa le luamu dearendulu incependu din ori-care coltiu alu Europei, si vomu afla ca unu feliu de ambitiune egoistica le impinge mai pre fia-care la o netolerantia fatia cu celelalte si la unu feliu de suprematia asupr'a celorlalte.

Ceea ce vedemu in mare in Europ'a aflamu in proportiunea cuviinciosa acasa in monarchi'a nostra, si mai departe in patri'a nostra mai strimta.

Indata la inceputu amintiram de cuventárele din delegatiuni si amu pute aminti si de altele cari nu au natura politica si cari s'au rostitu si in apropiarea nostra. Din tote vedemu ca d. e. elementulu nemtiescu se provoca mereu la cultur'a sea. Se provoca in sa pentru ca sa faca din ea unu ce comunu si cu altii, ci pentru ca sa scoa din ea unu dreptu exclusivu de o esistintia exclusiva pentru sine, in genere si in specie. In acelasi coru vedemu si in delegatiunea si diuaristic'a ungeresca ca-si amesteca ariele si unii din barbatii natiunei magiare, de-si amenintierea cu dreptulu exclusivu, emanatu din „supra-cultur'a nemtiesca“, e indreptatu asiá de bine si asupr'a loru ca si asupr'a tuturor celorlalti „subculturani“, dupa cum se exprima unu profesor de pre catedr'a unei universitati germane inca de pre la 1863.

Deca avemu infatisiarea de mai susu inaintea ochiloru credemu ca vomu pute usioru concluda ca conflictele cari aparu pre orizontulu politicu sunt numai nisee efecte ale conflictulu celui mare, provenitu din interesele generali de rase.

Este sörtea cea mai ingrata, cându cine-va se afla in impregiurári de aceste si este constrinsu a lua parte la actiune. Actiunea seu activitatea este in sa o necesitate imperativa tocmai in impregiurári de aceste, pentru ca ea, celu putienu, sustiene pre celu interesatu la pusetiunea de unde póte vedé si póte face sa véda si altii ce au oferatu trecutul, ce ofera viitorulu si ca se póte cine-va intörce la trecutu, asiá dupa cum a fostu elu odinióra seu este de lipsa sa-si ia diu'a buna dela elu si sa se tiena numai de viitoriu.

Románii preste totu luati din ferberea cea inceputa dela 1860 incóci au datoriu a cautá asupr'a germanismulu, care unii delegati ai senatulu imperialu nilu ponu de nou in prosceniu si de alta parte a nu-si uitá ca acela si póte totu asiá de bine intinde man'a neveduta, carea sa confisce substratul celu mai siguru, pamentulu, indata ce va succede a-i isolá (pre románi) de elementele la cari ei sunt naturalminte avisati. Periculu sunt numai in forma deosebiti. Ací mai putemu adunge indata si unu altu periculu carele póte amenintia de alta parte.

Trebuie dara odata sa invingemu spaim'a de greutatea chiamarei ce ni-o da situatiunea; alu doilea si ce-i ce forméza deja unu statu independinte si cesti cari ne aflamu in monarchi'a austro-unguresca sa cautamu inainte de tote ca principialu de egalitate sa fia respectatu pentru fia care in felulu seu, adeca, pentru unii ca statu, pentru altii ca natiune cu drepturi egale in statu. Ungari'a si monarchi'a austro-unguresca preste totu, de si mai tardu, vedindu staruinti'a nostra pre langa unu dreptu asiá de santu, va deschide ochii si va recunósce necesitatea de a ne apretia mai multu decatu pana acum. Nisuintieloru de sterpirea de rase atunci li se voru pune margini, cáci nimenea nu va avé cale de a calcá popóre si staturi cari nu dorescu alt'a decatu sa traiasca in libertate si se contribuie la inaintarea culturai omenesci.

Eveneminte politice.

In Boemia se voru face alegeri noue. — Goluchovski si depune mandatulu de deputatu, pentru ca nu póte primi politic'a mandantiloru sei de passivitate fatia cu senatulu imperiale. — Intre Austri'a si Prussia polemic'a diuaristica se incorda totu mai tare. — Imper. Napoleonu merge in 12 Aug. la Chalons in castre si petrece pana in 15 Aug. — In London s'a prorogatu parlamentulu. — In Spani'a inca nu s'au asediatu Carlistii. — Principele Carolu se va intrevéde cu tiarulu in Livadi'a. Ministrulu Cogalniceanu a sositu la Bucuresci.

Delegatiunea ungeresca.

Vienna 6 Augustu.
Presiedinte: Majláth. Din partea regimulu se afla presenti: baronulu Orczy, Werninger, ministrulu de finantie Lonyay.

Bitto propune, ca, incependu dela an. 1870 incolo creditulu supletoriu sa se póte numai pana in luna lui Martiu a anulu viitoriu; platirile in sa se potu urma pana in Iuniu. Socotelile sa se revédia indata de curtea suprema de computu si sa se asterna delegatiuniloru. O exceptiune facu acelo sume, cari se retienu in cele 3 luni dintaiu ale anulu bugetariu viitoriu spre acelu scopu, ca sa se póta implini obligamintele, ce resulteza din pacte deja incheiate. (se primesce.)

Stratimirovics face interpelatiunea urmatore catre ministrulu comunu de esterne: „De ore-ce jace in interesulu monarchiei a intretiené o amicitia catu de intima cu popórele din Orientu, intrebu pre d. ministru, deca e aplicatu a infiintá unu consulatu in Cetinje?“

Comit. supr. Lud. Tisza, referintele sectiunei pentru esterne, cetesce raportulu despre bugetulu ministeriului comunu de esterne.

Beust spare in sala.
Franciscu Pulszky: In epistol'a catre contele Wimpffen, cuprinsa in cartea rosia, a ar-

tatu contele Beust insemnatarea propuneriloru diplomatice inaintea delegatiunei. Consultárele delegatiunei sunt forte seriose tocmai pentru ca numerulu delegatiloru e micu. In acesta institutiune jace garanti'a nu numai pentru libertate, ci si pentru pace; ea nu vine inainte nici in Rotteck, nici in Bäcker, cáci e noua si de aceea are multi inimici. Austri'a nu trebuie sa uite, ca reorganizarea a delaturatu paragrafulu seu celu famosu, si ca ierasi potu veni tempuri, cându spiritulu nu va fi liberalu ci contra libertátei, si ca atunci tocmai delegatiunea va fi aceea, prin care ambele parti se voru pute sprigini.

Interesele ambeloru parti ale imperiului firescu sunt diferite in unele relationi. Ungari'a cauta spre Ostu, Austri'a spre Vestu. Ce se atinge de politic'a orientala a lui Beust, vorbitoriulu e multiamitu cu acést'a. Ungari'a pretutindenea este, dopa densulu, o amica a libertátei, in Ungari'a nu este nici o partida — si vorbitoriulu postesce a fi audite aceste cuvinte si in Bucuresci —, care aru doré estindere. Ungari'a nu aru voi sa primésca in sine elemente straine. Aru fi in interesulu Ungariei ca sa progeseze si popórele dela Dunarea de josu; cáct crescendu libertatea aru deveni mai bogate si comunicatiunea de negotiu cu Ungari'a mai via, aru deveni mai departe mai culte, si cultur'a le-aru face amici ai Ungariei.

Dupa cum in sa nu are Ungari'a dorintie de estensiune, asiá pretinde Ungari'a, ca nici elementulu germanu din Austri'a sa nu nisuiésca la estindere.

Abstragendu dela cestiunea libertátei interne dualismulu e garanti'a pácei pentru Europ'a intréga, de ore-ce favoréza cu resolutiune neutralitatea monarchiei austro-magiare. Paritatea, ce esista intre ambele state ale monarchiei, ne opresce pre noi ungerii de a cugetá la estindere in Ostu, de asemenea ca si pre Austri'a in Vestu.

Deca un'a seu alta parte, intarita prin politico'a sea esterna, aru areta influentia mai mare, atunci aru fi stricatu ecilibrulu si paritatea nu aru mai pute esista. Acestu principiu alu vietiei nostre constitutiunale, filosof'a coinvoirei, i prescrie ministrulu de esterne politic'a sea in modu otaritu, ea e politic'a pácei, ea ne departeza dela ori-ce dorintia de estindere teritoriale. De aceea potu fi convinsi si vecinii nostri din Orientu — a-si doré, sa se póta audi vocea mea in Bucuresci — cumca temerea de — apucaturi lacome, exprimata asiá desu in jurnalele loru, e cu totulu nebasata. Cu catu se desvólta mai liberu autonomi'a tieriloru vecine, cu atát'a mai multu vinu la valóre afacerile economice ale statulu, si in directiunea acést'a interesele nostre sunt identice cu cele ale Serbiei si Romaniei. Cu catu se desvólta mai multu acele tieri, cu atái mai multi amici ne crescu acolo!

Pentru aceea e lucru firescu, deca aprobamu politic'a contelui Beust fatia cu Orientulu; vedemu ca programulu lui, dopa cum l'a desvóltatu in depesi'a lui din 1 Ianuariu 1867, e celu adeveratu, fiindu ca pre langa integritatea Turciei a cautatu a aperá drepturile raialeloru si a indemná la o revisiune a tractatelor din 1856. E lucru firescu, ca Franci'a si celelalte puteri nu spriginira acelu programu. Diplomati'a e indatinata de a traí din mana in gura si se codesce, a deslegá principialminte cestiuni mari. E o aparintia vechia, ce nu o intalnimu pentru prim'a data in istoria.

Inca inainte cu 2500 ani veni proroculu Isai'a la regele Ezechia si descriindu-i viitorulu cu colorile cele mai intunecate, lu admoná de a se ingrigi inainte pentru periculu amenintatoriu. Iera regele i response profetulu cu rugaciunea cea scurta: „Domne, da-ne pace in dilele nostre!“

Si regele Ezechia avu dreptu in sensulu seu; istoria in sa i dete dreptu profetului, si asiá contele Beust sa se mangaie cu aceea, ca nici elu n'a umblatu mai bine cu programulu seu, cá profetulu Isai'a. Cabinetele diceau: Da-ne pacea in dilele nostre; istoria in sa i va dá dreptu contelui Beust. (Aplausu.)

Aceasi politica a pácei in sa si a retinerii, ce a intrebuintiat' o ministrulu de esterne cu succesu bunu in Ostu, trebuie observata in asemenea modu si in Vestu; si privim cu satisfactiune aceea impregiurare, ca cont. Beust a respinsu in depe-si'a indreptata cátra Bayari'a si Württemberg'a, conclurarea la intemeierea unei confederatiuni sudice cu aceeași resignatiune. In sensulu dualismului si alu paritatii elu nu puté face altu ce-va, in privint' a acésti'a elu a satisfacutu intereselor monarchiei austro-magiare, dupa cum le pretinde cointelegerea. Trebuie in sa sa atragemu atentiunea asupra pericolului, ce jace in recel'a relatiunilor intre Vien'a si Berlina. O cointelegere mai amicabile cu acésti'a putere mare germana, aru fi o garantia noua pentru pacea Europei. Cu tóte ca scim, ce ne impune demnitatea monarchiei magiario-austriace, carea nu trebuie pariclitata nici decum, totusi asteptámu dela acea prudintia si tactica a ministrului nostru de esterne, cu carea a sciutu a redicá valórea monarchiei in verice cestiune européna, fie aceea legata mai strinsu séu mai liberu cu interesele nostre, ca va aflá ocaziune, de a demústrá cabinetului din Berlina, cumca politic'a nóstra e politic'a pácei, si cumca acésta pace cere necesarmente o relatiune reciproca mai amicabile intre cabinetele din Berlina si Vien'a. (Aplausu.) Eu propunu cá raportulu comisiunii sa se primésca de basa la desbaterea speciala.

Ed. Zsedenyi nu e multiamitu cu politic'a ministrului comunu de esterne, luându afara numai politic'a observata in cestiunea Romei. Pacea dupa cum o sustiene diplomati'a comuna a monarchiei, aru costá pré multu. Ca starea din afara nu s'aru fi imbutatá cu nimica si nice constitutiunea nu s'aru fi intaritu, deóre ce ministrii lucra dupa cum le place si facu cá delegatiunile se hotarésca, ce voru ei. (Contradicere.) Ministrulu de esterne nu si-aru fi uitatu de trecutu si se aru nisuf de a si sustienea influint'a asupra aceloru state, cu cari astadi monarchia austriaca nu are de a face nimic'a. In notele si scriptele sele aru urmá firesce o politica de pace, ce pare sincera, dar nu s'aru fi lasatu de cugetele sele aseunse, de a-si intari influint'a sea in Germani'a sudica. Vorbitoriulu desaprobéza tienut'a cea rece a cabinetului comunu rezervata in sa ocaziunea misiunii lui Tauffkirch. Din acelu timp se trage suspiciunea Prussiei fatia cu monarchia; si acésta suspiciune aru fi incátuva intemeiata, deóre-ce Beust sta mereu de independint'a confederatiunii germáne de sudu, chiaru si in contr'a vointiei acesteia. Mai departe imputa vorbitoriulu ministrului, ca se lasa a fi purtat de cátra Franci'a, ca a datu instructiune ambasadorilor din orientu, de a merge mána in mána cu ai Franciei. (Claritate, strigare: „Ori- cea sa mergemú poté cu Russi'a?“) Si in Belgia au spriginitu ministrulu pretensiunile Franciei, in scurtu disu, ca se pare ca monarchia aru fi dejá aliata Franciei. O atare aliantia inse nu aru fi in interesulu pácei, spre a sustiené pacea, monarchia aru trebui se remána cu totulu neutrale.

Pulszky respunde la atacurile lui Zsedeny, cumca pacea armata firesce ca e grea si e unu blestemu asupra Europei intregi, dar monarchia austro-magiara nu poté fi acelu statu, care se póta incepe cu desarmarea. Imputarea facota ministrului, cumca nu si-a nitatu de traditiunile trecutului, nu e drépta si nu trebuie nice o demonstratiune mai adenea, spre a aretá, cumca Beust s'a deslipitu cu totulu de traditiunile scolei lui Metternich, carea scóla avea inaintea ochiloru unicu scópu, conservarea ideiloru reactionarie. Déca se privescé politic'a urmata de contele Beust in totalitatea ei, delegatiunea acésti'a nu-i poté denegá recunoscint'a sea, deóre-ce totu-déun'a a ayutu inaintea ochiloru interesele Ungariei.

Contele Ferd. Zichy adresându-se si elu cátra Zsedenyi, i da sa pricepa, ca nu aru fi destulu, a voi pacea spre a o si sustiené; trebuie pastrata si puterea, spre a o poté mediuloci. Nu e chemarea acestei monarchii, de a ajutá la latirea suprematiei Prussiane in Germani'a, si déca ministrulu de esterne merge in orientu mána in mána cu Franci'a, acésti'a are motivu naturalu in aceea impregiurare,

ca suntu identice interesele Franciei si ale monarchiei in orientu.

Representantele ministrului de esterne bar. Orzcy dechiara, ca ministrulu a favoritu nisuintiele liberale pretutindine, asiá si in Ostu, ca s'a nisuitu pretutindinea, a-si cástigá simpathii, dar ea pretinde pretutindinea cu totu dreptulu, sa i se arete asemenea simpathii. Dela ministeriu, nu se póte pretinde cá sa supuna interesele monarchiei proprie, intereselor streine. Déca Zsedenyi imputa, ca spele se immultiescu, acésta imputare nu se póte face ministrului de esterne, deóre ce acésti'a n'a vatematu inca nicairi regulile crútárei. Si imputarea, ca greutátile s'a imultitu in bugetulu armatei, nu se póte face ministrului de esterne, inaintea acésti' foru alu delegatiunii, ci inaintea parlamentelor; cáci acolo s'a votatu legea cea noua de armare si togmai acésta lege de armare aduce cu sine sarcini mai mari. Cumca iubirea de pace a ministrului e numai paruta, si cumca pre ascónsu urméza tendintie de atacare, e o contradicere; cáci dupa form'a constitutionalá a regimului de astadi nu se pótu urmá tendintie secrete, ce stau in contradicere cu cele publicate. Ce se tiene de posetiunea monarchiei fatia cu Germani'a, acésti'a e basata strictu pre tractatele de pace dela Prag'a.

Déca s'aru indemná monarchia de a parasí acésta posetiune, va fi amagita a se pune pre planulu celu pezisii, unde nu se afla stare. Imputarea pentru posetiunea luata cu misiunea lui Tauffkirch aru fi de aceea intardiata. Zsedenyi a disu, ca Germani'a sudica—face monarchia ce va face—totusi se va supune odata suprematiei prussiane, si de aceea sfatuie de a nu se mestecá nice decum in afacerile Germaniei sudice. Acestu státu lu urméza ministrulu intr'atát'a, incátu nice nu voiesce a si dá parerea sea despre relatiunile din Germ. sud., si Zsedenyi nu si urméza nice sfatulu seu propriu, deóre ce si descopere parerea sea despre relatiunile Germaniei sudice in forma fórté provocátóre. In orientu de buna séma aru fi purcesu ministrulu mána in mána cu Franci'a, dar numai din aceea cauza, pentru ca Franci'a basându-se pre tractatele de Parisu, aru fi luatú initiativa la o procedere, care erá pre deplinu corecta si la care a trebuitu sa se alatore monarchia in interesulu seu propriu. Zsedenyi a disu, ca monarchiei nu-i e iertatu a cautá simpathia in Germ. sud., acésti'a e resolutu a o combate.

Ministrulu comunu conta a si cástigá pretutindinea simpathii, deóre-ce interesulu monarchiei proprie e singurul seu punctu de manecare. In genere ministrulu e condósu pretutindinea de principiulu, ca onoreza drepturile puteriloru straine, dara pretinde, cá drepturile monarchiei proprie sa se respecteze pretutindinea.

Mai amintesce bar. Gavriile Kemény, ca propunerea actelor diplomatice inaintea delegatiunii aru fi unu postulatu alu legiloru din 1867, ca elu nu poté aprobá conceptiunea cea timida a scri-sórei contelui Beust cuprinsa in cartea rosia, in care cá si cându s'aru escusá óre-si cum propunerea cártiei rosie.

Raportulu comisiunii se primesce in desbaterea generale, si apoi se trece la desbaterea speciala.

La titululu „academia orientale“ intréba Zsedenyi, déca se primescu si protestanti cá elevi ai academiei.

Bar. Orzcy respunde, ca inca nu s'au insemnátu nici unu protestantu spre primire.

La titululu „spesele diplomatice“ propune Pulszky, cá ambasada din Saxoni'a sa nu se desfiintieze; ci cele din Branschweig, Oldenburg, Bremen, Lübeck si Hamburg. Si representantele regimului bar. Orzcy se dechiara in contr'a suspendárei ambasadei din Saxoni'a. In fine vine la votare, ambasada din Saxoni'a remáne, ambasadele cele mai mici din federatiunea germ. de Nordu se stergu; prin acésti'a inse spele pentru acelea la 9240 fl. nu se crutia, deóre ce solii la acele curti pretindu si mai departe cá supranumerari la olalta 6300 fl. care suma inse se trece in extraordinariu. Stergerea celoru 14,300 fl. la cortea ambasadorului romanu nu se primesce. Celelalte de sub titululu spele diplomatice se primescu nestramutate si asiá recerintiele acésti' titulu suntú votate cu 961,810 fl. in ordinariu si 47,300 florini in extraordinariu, dimpreuna dara 1,009,110 fl. —

Elisabetopole, 26 Iuliu v. 1869.

Domnule Redactoru! Forulu judecatorescu alu comitatului Albei superióre, si are, resiedintia sea precum e cunoscutu in Elisabetopole (Ibasfalau). De aci dara voiu sa ve referediu miscárilu partideloru ce agitéza in comitatulu acésti'a nefericitu cu ocaziunea marcaleloru comitatense.

Precum politic'a nóstra nationala in genere nu e legata de cauza, nu se póta si nu se sustiene cu aprecierea seriósá a impregiurárilor de fatia, ci tóte miscárilu, precum se observa, suntú predomnite de ambitiune si interesu personalu, tocmai asiá se are lucrulu si in comitatulu Albei de susu. Acolo nu este interesu comunu, nu este scópu de a prosperá starea comitetului si de a multiamí pre locuitori din elu, dintre cari majoritatea absoluta suntú románii, tóta tendint'a reprezentatorulu comitatensi e o victoria personala spre a a cárei eluptare se combatu doi fati intrebuintiandu de arme la combaterea acésti'a interesele comune ale comitatului. Acésti doi frati, cari stau in fruntea comitatului si a cároru ura personala a caditu victima, interesele comune ale comitatului nefericitu suntú Haller Ferencz si Haller Joszi. Fia-care are o partida, care se impugnéza pána la estremeitate cu tóta ocaziunea. Haller Ferencz cá Comite supremu alu comitatului are pre partea sea pre cei mai multi dintre amplotiati, iéra frate-seu ceea-lalta nobilime unгурésca.

Me va intrebá cine-va acum, ca unde suntú románii, de vreme ce ei forméza majoritatea comitatului? Románii intru adeveru suntú in majoritate, si ei aru poté reesi cu intentiunile lor, cari aru poté fi in folosulu comunu a comitatului totu-déun'a, cându aru fi solidari si aru avé conducatori drepti si fára de interesu personalu. Insa durere, ca nici un'a nici ceea-lalta nu este. Ei servescu de mijlocu deosebitelor partide a fratiloru inversiunati si dreptulu lor de votisare nutresce abúsulu spre detrimentulu causei comune. Románii suntú corupti de ambe partidele prin beutura si bani si asiá nu suntú solidari. Pre lângá tóte acéste ei aru poté fi solidari, cându conducatori lor aru fi ómeni cu caracteru si asiá dicédu ómenii causei, cându n'aru vení la congregatiune numai cá sa-si umple busunariile, pentru aplicarea poporului intr'o parte séu intr'alta, cându n'aru umblá cu secrete marsiave ascúndiendu unulu altoi'a coruptiunea la care iau ambi parte, si in fine cându n'aru orbecá intr'o parte séu alta siopacaindu la urechi'a unuia si a altui'a purtându astfelu máti'a in sacu, si vrendu a insielá opiniunea publica. Déca conducatori poporului voru umblá si in alte partii cu astfelu de marsiavii, apoi dieu n'avemú multu de speratu, cáci astfelu de creaturi contopescu la tóta ocaziunea caus'a comuna cu interesele lorú priyate. Acésti'a s'a veditu cu ocaziunea altoru congregatiuni si s'a observatu si la congregatiunea marcale, ce s'a tienutu in Elisabetopole in 4, 5 si 6 Augustu.

Congregatiunea acésti'a fu conchiamata prin comisariulu regescu Mihail Mikó, in loculu celei-lalte congregatiuni tienute la Idiegu in Iun'a lui Iuniu, unde din caus'a inversiunárei celei mari, ce domnea intre frati Halleresci si partidele lorú nu se putú sustiené ordinea din partea comitetului supremu din care cauza acésti'a a si desolvatu adunarea. Neprimindu partid'a frate-seu disolvarea si-a pusú unu presiedinte interimalu si a continuatu siedintiele pre cale ilegale.

Din caus'a acésti'a deci a ordinatu ministrulu de interne unu comisariu regescu spre restabilirea ordinei suspendandu in tempulu acésti'a pre comite-le supremu Haller Ferencz din postulu seu presidialu.

Conchiamându asiá dara comisariulu reg. Mikó M. congregatiunea pre 4 Augustu s'au fostu adunatu pre diu'a acésti'a o multime insemnata de ómeni in Elisabetopole. Mercuri la 10 óre comisariulu Mikó cá presiedinte deschide siedintia cu o cuventare energica si acomodata turburárilor si confusiuniloru, ce domnia in comitatulu Albei superióre. La ordinea dilei erá cetirea unoru ordinatiuni ministeriale, alegerea unui presiedinte la judecatori'a colegiale, unui vice-comite, unui asesoru, unui jude procesualu si a unui notariu la judecatori'a. Dupa cetirea ordinatiuniloru ministeriale, prin care se nimicescu tóte conclusele aduse de adunarea dela Idiegu din 7 Iuniu declarându-se adunarea aceea de ilegale, presiedintele trecendu la obiectulu alegerei oficialiloru face intrebarea, ca voiesce comite-tulu, cá alegerea membriloru judecatoriiei sa se sis-

teje și să se incredinteze presiului întregirea posturilor vacante dela judecătoria de ore-ce conformu legii de nou aduse în dietă în privința judecătorilor, în scurtu timpu toate posturile dela judecătoria se voru întregi prin denumire? La acest'a bar. Lazaru face propunerea, că întregirea posturilor dela judecătoria să se incredinteze presiului, iera oficialii administrativi să se alegă. Propunerea se primesce cu modificarea făcută de P. Adm. prot. Gheajia, ca denumirea să se facă cu respectu la naționalitate. După aceea se porcede la alegerea oficialilor administrativi prin votare. De vice-comite se alege Stefanu Lada și fostulu jude procesualu și în loculu lui de jude procesuale, unu unguru Mihai Károly. În candidația a fostu și unu român Ioann Ioanovicu, și acest'a reesise dejă la alegere cu majoritatea voturilor. Dăra de ore-ce se gasira la numerarea voturilor unulu mai multu decât a fostu prulu alegătorilor asiă presiindintele nimici alegerea la cererea unguilor fără de a contradice séu de a protesta vre-unulu dintre corifeii séu vorbitorii românilor, prevedindu nereșirea lui Ioanovicu la o a două alegere. Partid'a contraria a întrebuintiatu toate mijlocele, că să nu reese român în postulu acest'a; pe o parte dintre ómeni iau imbetatu și iau incuiatu într'o casa, iera acelor'a, cari aru fi pututu se vorbesea în contra machinationilor, le-au astupatu gur'a și iau făcutu dependenti cu alte celea. În modulu acest'a nu se alesera nici în cerculu acest'a jude procesuale (szolga biro) de român nici într'alu Bui ei, unde asemenea devenise oficiulu vacantu. Asiă din 10 preturi, ce suntu în comitatulu Albei de susu, unde se afla douăe părți de români și numai un'a de unguri, nici unu postu de aceste nu e întregitu prin vre-unu jude procesuale de român. Toti și tragu jaru la ól'a lor numai bietii români nu-si cunoscú interesele și pentru favoruri private abandonéza caus'a comuna.

Aceste suntu rezultatele congregatiunii marcale a Albei sup. tenute în 4, 5 și 6 Augustu. Trei posturi la judecătoria asemenea suntu înca în vacanția însă aceste după conclusulu congregatiunii se voru întregi prin denumirea interimale a comisariului regescu Mikó. Rezultatele acestei denumiri vi le voi comunica cu alta ocaziune.

Din comitatulu Carasiului în 24 Iuliu v. 1869.

Aceptăm cu mare curiositate, — dar și îngrijire nespuse — se vedem cine se va denumi de inspectore preste școlile populare din comitatulu nostru, care cu foarte mica excepțiune — este mai totu locuitu de români de religiunea dreptumaritoare greco-orientala!

Marturisim și afirmăm cu tota sinceritatea ca de unu timpu încoace, și mai alesu, de cându legea instructiunii publice din anul 1868. Art. XXXVIII. a intratu în viața, și de cându denumirile de inspectori scolastici pre tota dău'a au rostitu a se face, — noi Invetiatorii școleror populare române eram foarte îngrijiti despre denumirea ce se combinase și despre care — la noi prin giurulu nostru cereau felicitate faine: cumea adeca, se va depuni asiă individuu, care neci o idee neci esperinția nu are despre cauzele noastre școlare.

Celirăm dăra cu nespuse și viața bucuria — denumirea Reverendisimului Domnu Protosincelu Mironu Romanu din Aradu, de inspectore școlar pentru comitatulu nostru. —

Cine cunosește pusețiunea școleror noastre și starea ticaloasă a unora invetiatori colegi de ai noștri — din unele comune ale acestui comitatu, nu va pôte a nu consenti cu noi și a nu face parte din bucuria noastră ce o stărnă la noi acăsta denumire atât de bine nimerita în prăpeliuța persóna a dlui Romanu, alu cărui'a zel și sentimentu naționalu împreunatu de o capacitate rară pre tere-nulu scolasticu doveditu și aprobatu în sfer'a și chiamarea D-sele ca profesor primariu la institutulu teologicu alu Aradului în restimpulu unui firu de ani, ni pune în placut'a pusețiune ca se ne mangaiăm și sperăm că școlile noastre populare din comitatu în celu mai scurtu timpu se voru spelă de rugin'a și labirintulu în care de unu deceniu mai gal'a suntu confundate, și prin staruint'a bunului nostru inspectoru cărui'a că român și barbatu renumitu i'a jacutu și va face pururea buna-starea și înflorirea școleror, iera progresulu invetiamentului se va aventă la trépt'a ce i se cuvine.

Apoi sörtea noastră atât de trista devenindu concediata unui barbatu condusu de spiritulu uman-

tăți și alu progresulu, suntu siguri ca se va îmbunătăți, și noi invetiatorii vomu afla totudeun'a mangaiere la o anima atât de nobila și cordială, cum este cunoscuta cea parintéscă a dlui Mironu Romanu!

Se salutăm cu viața bucuria, — fratiloru invetiatori, acăsta denumire multu promitatoria pentru înflorirea și prosperarea școleror noastre și mai alesu pentru îmbunătățirea esistenței noastre, de care avem lipsa neincungurabila!

Cunosem din renume, dar și personalmente pre acestu barbatu binemeritu și prevedintu cu esperințele cele mai frumoșe pre tere-nulu educațiunei și alu invetiamentului ceea ce ne au și unplutu sufletulu și anim'a de bucuria, cându primirăm șcirea despre denumirea lui de inspectoru alu școleror din comitatulu nostru; de-si în timpulu mai din urma trecut, se facura unele învinuiri D-sele ca în chiamarea sa că deputatu dietalu n'a fostu de unu acord și n'a consentit cu principiile deputatorilor nostri naționali — intru toate — prin urmare se fie alunecat u ore cumv'a din pozițiunea însufletirii naționali de atâtea ori manifestate și se si fie schimbatu colórea politico-națională?, totusi pre noi acăsta divergență séu circumspectiune politica, — de felu nu ne pôte confundă, neci ne pôte face a crede ca simțulu și însufletirea dlui Mironu Romanu pentru fericirea și înflorirea patriei și a națiunii și în genere pentru binele de comunu și preste totu alu școleror noastre stagnate, — va fi degradatu macaru pre o clipita, — mai presupunem și sperăm cu totu de adinsulu o vindecare radicală a tuturor ranelor, ce ni infpisa condamnabil'a nepasare și lasitate dovedite fati'a cu cauzele noastre scolastice, și cu sörtea noastră cea compatibilă invetiatoréscă preste totu!

Asiă dăra rogăm din totu sufletulu și tota inim'a pre multu doritulu nostru osténu alu invetiamentului și alu culturii populare, că să se apuce câtu mai curendu de marea și ponderós'a lui misiune, și să vină în medioloculu nostru spre alu puté bineventă amesuratu dorintei și simpatiei, ce o nutrimu aduncu pentru densulu, eschiamându-i unu „bine ai venit”,

Invetiatorii din Carasiu.

STATUTU

pentru gimnasiulu român din Bradu comitatulu Zarandu.

(Capetu.)

§ 35. Corpulu profesoralu sub presiindint'a directorului va tiené în tota lun'a celu putienu un'a conferinția.

Cerendu jurstările va tiené și mai de multe ori.

§ 36. Obiectele acestor conferinție, suntu invetiamentulu, disciplin'a și moralitatea elevilor, și altele ce atingu progresulu spiritualu alu gimnasiului și alu personalulu de invetiamentu. — Precum și cu finitulu fia-cărui anu scolasticu a face unu raportu comitetului despre starea de invetiamentu și disciplin'a în gimnasiu.

§ 37. Corpulu profesoralu după obiectele de invetiamentu (§ 46.) staveresce planulu de impartirea lor în clasa conformu legiloru pentru gimnasiale publice de statu, și lu asterne consistoriulu archidieceșanu spre aprobare.

§ 38. Corpulu profesoralu staveresce impartirea studiilor și a órelor între profesori;

In casu de neintelegere séu neinvoire, impartirea o face directorule în impreuna intelegere cu presiindintele comitetului, și în ultim'a diferinția consistoriulu archidieceșanu.

§ 39. Pentru ducerea procesulu verbalu alu conferințelor corpului profesoralu, directorule numesce de secretariu pre unulu dintre profesori, fără că acest'a în acăsta calitate sa-si póta perde votulu ce-lu are că membru alu conferinției.

§ 40. La aducerea de concluse valide se cere presentia a celu putieau 2/3 din întregulu personalu alu profesorilor.

Decisiunile se facu prin majoritate de voturi; în casu de egalitatea lor decide votulu presiindintelui.

§ 41. Espeditiunile se facu de către presiindintele însusi, și cele necesari se prevedu cu sigilulu gimnasiului, care va avé aceeași emblema cu sigilulu comitetului, dăra cu inscripțiunea: „Direcțiunea gimnasiului român gr. or. din Bradu.”

La facerea espeditiunilor, directorule se pôte folosii de secretariulu siedintei. (§ 39.)

§ 42. Presiindintele comitetului are dreptu a fi de fatia la consultările corpului profesoralu, precum și directorule gimnasiului are dreptu a asistă la consultările comitetului, avendu ambii în asemenea casuri cuventu consultativu.

§ 43. Discordiele, neintelegerile, séu certele ce s'aru escă între corpulu profesoralu și între directorule séu între acest'a și între vre-unulu dintre profesori — le complanéza comitetulu gimnasiului.

Asemenea neplăceri însă între directorule séu corpulu profesorilor și între comitetu le decide reprezentanti'a gimnasiului.

În ambe casurile instanția ultima este consistoriulu archidieceșanu.

§ 44. Numerulu profesorilor va fi de optu ordinari și patru suplenti; profesorii ordinari suntu permanenti.

Salariile profesorilor voru fi:

1, Pentru profesorii ordinari dela 600 până la 700 fl. v. a.;

2, pentru profesorii suplenti 500 fl. v. austr. pre anu;

3, directorule, care va fi totu odată și profesor ordinariu, va mai avé unu pausialu de 100 fl. v. a. pre anu;

4, pentru fia-care profesor ordinariu, după servitiu de 10 ani, se va mai adauge salariulu cu 100 fl. v. a.

Acestea salarie voru puté cresce cu tempu, crescendu capitalulu gimnasiului;

Salariile se platescu pre câte un'a luna înainte. —

Plătile unui pedelu și servitoriului precum și celelalte spese curenti se prevedu din anu în anu prin bugetulu gimnasiului.

§ 45. Pentru studentii, cari nu suntu de religiunea româna gr. or. încātu aru cere numerositatea lor, se voru face pasii cuvințiosi la respectiv'a autoritate bisericéscă spre a avé catechetu de religiunea lor.

Acest'a nu se va numeră între corpulu profesoralu, și nu se va puté plăti din fondulu gimnasiului.

Elu va avea a subserne direcțiunei gimnasiului catalogulu despre cercetarea órelor de catechisatia și de biserică, precum și despre calcululu studentilor în studiu religionariu, spre a se poté induce în catalogulu generalu și în atestatele scolastice. —

§ 46. Obiectele de invetiamentu în acestu gimnasiu suntu:

1. Religiune;

2. Limbe; și anume:

a) limb'a româna

b) limb'a latina

c) limb'a greca

d) alte limbe ale patriei precum magiara și germăna;

3. Geografi'a și Istori'a;

4. Matematic'a

5. Istori'a naturală

6. Fisie (sciintiele naturali)

7. Filosofi'a; afara de acestea;

8. Caligrafi'a,

9. desemnu,

10. Cantare,

11. Gimnastic'a.

§ 47. Planulu de impartirea acestor studii în clase și între profesori se face conformu §§-loru 37. și 38. —

§ 48. La acestu gimnasiu se voru purtă următoarele —:

1. Protocolu de trebii;

2. Istori'a gimnasiului, care va cuprinde ori ce schimbare în personalulu profesoralu, séu alte evenimente caracteristice pentru starea și activitatea institutului; —

3. carte de normative,

4. Protocóte despre conferințele corpului profesoralu (§ 35.)

5. Unu Catalogu generalu pentru fia care clasa despre școlarii aceleiasi clase în ordine alfabetica, cu observările necesarii despre naționalulu, purtarea și progresulu lor în invetiamentu. —

Acest'a se subserie la finitulu fiacărui anu de către toti profesorii clasei; —

6. Inventariu despre medilócele de invetiamentu; —

7. Unu catalogu specialu de clase pentru însemnarea studentilor absentii, și a pedepșelor séu laudei date acestor'a sub prelegere. —

CAPU VI.

Dispusetiuni generale.

§. 49. Diu'a de ss. Constantinu si Elen'a cá patrui ai gimnasiului este totu deodată si serbatórea năbonale a gimnasiului.

La acést'a serbatóre va luá parte reprezentantia comitetului, epitropia gimnasiului, intregu corpulu profesoral, tóta tinerimea scolastica, precum si fondatorii si binefacatorii gimnasiului.

Cu acést'a ocaziune se voru tiené raporturi despre starea si inaintarea fundurilor scolastice, discursuri despre progresulu spiritualu si respective in cultura a gimnasiului, si alte asemenea espueri de sciintia si literatura atátu nationale cáta si straina.

§. 50. In casu cându institutul gimnasiului prin evenimentu esraordinariu s'aru desfiintii, reprezentantia are dreptulu de a dispune cu fundulu spre inaintarea culturai nationali a poporului românú gr-or. din comitatulu Zarandu.—

CAPU VIII.

Note si dispusetiuni transitorie.

§. 51. §§. 38 si 40. din statutulu organicu alu congresului bisericescu dela anulu 1868 provocati la capu III §. 8. din acestea statute suna :

„§. 38. Sinodulu protopresbiterialu consta din reprezentantii preotimei si ai comunelor parochiali, din protopresbiteriatulu, asiá cá preotimea se fia reprezentata in un'a tertialitate, iera comunele parochiale in dóné tertialitati.—

„In protopresbiteriatulu, care numera preste 20,000 suflete, numerulu membriloru sinodului protopresbiterialu consta de partea preotimei din 12. iera de partea comunelor bisericesci din 24; iera unde numerulu sufleteloru este mai micu de 20,000 acolo va constá din partea comunelor parochiali din 16. membrii, si din partea preotimei din 8.—

§. 40. Membrii sinodului protopresbiterialu se alegu pre 3 ani si se potu realege.

Membrii eclesiastici ai sinodului protopresbiteriale se alegu prin preotimea tractuale in locul destinat; ier cátu pentru membrii mireni, protopresbiteriatulu se imparte in atáte cercuri electorali, cáti membrii mireni suntu de a se alege in intielesulu §. 38.

§. 52. Dupa intarirea acestoru statute reprezentantia gimnasiului (capu III. §. 8.) intrunindu-se in adunare generale, va primi intr'unu conspectu tóta averea miscatória si nemiscatórie a gimnasiului dela comisiunea scolare de pâna scum, —si va dispune cu ea conformu acestoru statute.

§. 53. Pâna cându gimnasiulu s'aru poté deschide celu pucinu cu cinoi clase, sarcin'a de directore alu gimnasiului o va portá gratuitu populu gr-or. din Bradu.

Din sesiunea comisiunei scolare a comitatului Zarandu tienuta in Bai'a de Crisiu la 8 Febr. 1869.

Nr. 11387.

Statutul de fatia lu aprobezu.

Buda 14 Iuliu 1869.

(L. S.) B. Eötvös Josef m/p.

Varietati.

„* Dela Apahid'a se scrie, ca pre acolo de presentu domnesco o seceta mare, cucurudiulu pre siesulu Somesiului se usca, la deluri inca patimescure tare. Ast'a aru fi cum aru fi, dara siórecii prada fórté tare gránele de tótna. Acum s'au apucatu si de cele de primavéra, si intru atát'a le pustiescu incátu nu avemu sperantia de secerisiu.

„* M. Osiorheiu, 29 Iul. 1869. Bóla de Pricolici. De circiter 2 septamáni se latí fain'a in acestu orasiu, ca nóptea s'au vediatu pricolici *) umblandu pre ulitia, si anunitu in dílele urmatóre se audia mai pretutindenea vorbindu de „Kisértök“ (pricolici). Unii ómeni diceau ca cutaro a vediatu unu pricoliciu imbracatu in vestminte albe muieresci, altii ca cutare au vediatu tãrdú nóptea unu omu inaltu mascatu si pre lãnga aceea si in piciorage, care spoi deodată s'au aruncatu preste unu palanu cá cum arunca omulu o petró, altii iera ca in alta nópte unu „kisérték“ a statu cutãruia in cale si a cerutu orologiu, apropiindu-se insa si alti ómeni de elu s'a facutu nevediatu. Tramitiatoriulu acestei corespun-

*) O cultura! cum strabati de anevioia si in clasele cetatienesci si inca magiare, cari rideau de une-díle de strigoiu sateniloru románi.

dintie audi insusi din gur'a unui locuitoriu — profesionistu — de aici ca alalta-ieri in 27 Iuliu a. c. venindu cátra 12 óre nóptea dela unu botezu a fostu in cornulu unei ulitii principali opritu de doi pricolici, dintre cari unulu a fostu imbracatu in vestminte barbatesci in negru, cel'a-laltu in vestminte albe muieresci, si cu invelitóre muieresca pre capu, cari insa fára cá se fia vorbitu séu sa-i fia facutu ce-va ambii se departara.

Atát'a e fapta ca organele politiei nu pré dormu nóptea, ci desfasiura o activitate mare in cautarea dupa acei pricolici, presupunendu ca potu fi nisce furi mascati dupa portu, potu stá nóptea ómeniloru in cale spre ai maltratá si despoia de bani. Pâna acum insa, nu s'a constatat, ca intr'adeveru au statu cui-va in cale séu au amenintiatu si despoiatu de bani. Atát'a insa iera e fapta, ca in dílele acestea 2 feciori de talpari au batutu fórté reu nóptea pre unu bietu de slovacu in ulitia, mergendu elu cátra casa dicendu-ica e pricoliciu, de-si elu a fostu in portulu lui de tóte dílele.

Pâna acum politiei nu-i succese a pune mân'a pre vre-unu Kisérték.

35—3 Concursu. *)

Inaltulu ministeriu r. de culte si instructiune publica aprobãndu statutele gimnasiului românú gr. orientale din B r a d u, comitatulu Zarandu, cursurile scolastice in acestu institutu se voru incepe cu deschiderea claseloru I, si II. gimnasiale.

Dreptu aceea pentru ocuparea posturilor de doi profesori ordinari in aceste clase se escrie concursu pâna la 15/27 Augustu 1869.

Doritorii de a fi alesi la aceste posturi voru avé a documentá : a, purtare buna morale; b, sciintia perfecta a limbéi române, carea este limb'a invatiamentului; c, ca au absolvitu cu succesu bunu cursulu filosoficu si filologicu in vreunu institutu din patria séu din strainatate; séu ca a servitu la vre-unu gimnasiu publicu celu pucinu doi ani cá profesore suplentu; séu ca a absolvitu gimnasiulu si a depusu cu succesu bunu esaminulu de maturitate; séu ca a terminatu cu aseminea succesu cursulu clericalu ori pedagogicu in vre-unulu din institutule pedagogico-teologice gr-orientale române.

Concurentii voru avé de a arelá anca co cunosciintie de alte limbe au.

Cu unulu fia-care din aceste posturi e legatu unu salariu anualu de 600 fl. v. a., si dreptulu de a inaintá in salariu mai mare.

Concursele voru fi a se adresá la subscrisulu pâna la terminulu indicatu.

B r a d u 15/27. Iuliu 1869.

Presidele comisiunei scolare române gr-or. din comitatu Zarandului.

*) Cele-lalte diuare române inca suntu rugate a reproduce acést'a in pretiuitele loru colóne.

34—3 Publicatiune. *)

Inaltulu ministeriu reglu de culte si instructiune publica cu rescriptulu dela 14. Iuliu a. c. nr 11,387. a intaritu statutele gimnasiului românú greco-orientale din Bradu, comitatulu Zarandu.

Acestu gimnasiu e gimnasiu mare cu optu clase, si in intielesulu statuteloru intarite, se bucura de tóte drepturile si prerogativele unui gimnasiu publicu de stat.

Ceea ce cu acea adaugere se face publicamente cunoscutu, ca cursurile scolastice in acestu gimnasiu conformu statuteloru, se voru incepe pentru anulu scolasticu 1869—70 cu I, si a II clase gimnasiale si se voru continuá din anu in anu pâna la completarea institutului cu optu clase.

B r a d u 15/27. 1869.

Presidiulu comisiunei scolare.

*) Celelalte diuare române inca suntu rugate a reproduce acést'a in pretiuitele loru colóne.

38—2 Concursu.

Spre ocuparea statiunei de invatiatoriu la scóla romána gr-orientale din comun'a V a c e a, comitatulu Zarandului, se escrie prin acést'a concursu pâna in 19 Augustu st. vechin.

Cu acést'a statiune e impreunatu unu salariu anualu de 200 fl. v. a. si unu relutu de 24 fl. v. a. pentru lemne, doritorii de a competi la acést'a statiune au a documentá :

a) ca au absolvitu celu putienu gimnasiulu inf. si cursulu pedagogicu séu clericalu in institutul archidiecesanu gr-or. din Sabiiu.

b) ca cunósce pre deplinu cantãrile si tipiculu bisericescu;

c) ca are o purtare buna morale.

Concurentii la acést'a statiune au a si asterne subscrisului suplicele loru providute cu doocmentele necesarie pâna la terminulu susu atinsu.

B r a d u, 24 Iuliu 1869

M. Lazaru

Prof.

(23—3) Concursu.

Spre ocuparea unei statiuni de invatiatoriu la scóla normale romána gr. or. din Bradu, comitatulu Zarandului cu carea este impreunatu unu salariu de 450 fl. v. a., se escrie prin acést'a concursu pâna la 15/27 Augustu a. c.

Concurentii la acést'a statiune au a documentá :

a) purtare buna morale; b) sciintia perfecta a limbéi române, carea este limb'a invatiamentului; c) ca au absolvitu celu putienu gimnasiulu inferioru cu succesu bunu, si cursulu pedagogicu la unulu din institutule nóstre pedagogico-teologice române greco-orientale din Sabiiu séu Aradu.

Concurentii au a-si tramite suplicele loru concursuale la subscrisulu pâna la terminulu indicatu. B r a d u, 17/29 Augustu 1869.

Presedintele comisiunei scolare române gr. or. din comitatulu Zarandului.

38—2 Escriere de concursu.

Pentru ocuparea posturilor de clas'a I si II, la scóla populare greco-orientale din comun'a Vale, scaunulu Selistei se escrie concursu.

Pentru clas'a I este impreunatu unu salariu de 120 fl. v. a.

Pentru clas'a II este impreunatu unu salariu de 240 fl. v. a. 2 org. lemne si cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupá postulu pentru clas'a I. debue se documenteze ca au absolvatu II clase gimnasiale, cursulu pedagogicu; pentru clas'a II debue se documentedia ca au absolvatu V. clase gimnasiale, cursulu pedagogicu, s'au clericalu, si ca afara de limb'a romána, mai scie si alta limba a patriei.

a) Pentru ambi invatiatori se mai cere cunosciintia canturiloru si tipicului bisericescu.

b) Ambi invatiatori voru avea a produce testimoniu de moralitate.

Competitorii au sesi tramita concursele pâna la 20 Augustu a. c. stilulu vechiu la subsemnatulu. Vale in 24 Iuliu 1869.

Eforia scolare.

Ioanu Baile

Parochu gr-or.

35—1 EDICTU.

Comanu lui Ioanu Cotoru din Resinari in scaunulu Sabiiului, care acum de doi ani (findu in procesu divortialu cu legiuit'a sea socia Stana nascuta Teodoru Crivetiú, totu din Resinari, si luãndu actele procesuale cu sine,) cu necredintia parasindu-o pre aceea, au pribegitu in lome, si dela pribegirea lui incóce, nu s'au mai auditu nimic'a despre locul aflãrei densului, dreptu aceea, se provóca, cá in terminu de unu anu si o dí dela datulu de fatia, sa stea fatia la subsemnatulu foru protopopescu cu numit'a sea socia, cá sa arãte caus'a parasirei patriei, si a sociei sele, cáci, la din contra, si in absentia densului, ceea de otaritu in caus'a acést'a, la intielesulu canóneloru sãntei nóstre bisericii gr-orientale, se voru otari.

S a b i i u, 1 Aug. 1869.

Scaunulu prot. gr. or. alu tract. Sabiiului alu II. Ioanu Pannovicu, Protopopu.

Burs'a de Viena.

Din 2/14 Augustu 1869.

Metalicele 5%	62 85	Act. de creditu	308 20
Imprumut. nat. 5%	71 90	Argintulu	120 90
Actiile de banca	771	Gabinulu	5 90